

😊 جاهای خالی را با کلمه‌های مناسب کامل کنید.

- (۱) در مناطقی که درختان و گیاهان فراوانی وجود دارد، عمق خاک _____ (زیاد - کم) است.
- (۲) وقتی آب یخ می‌زند فضای _____ (بیشتری - کم‌تری) اشغال می‌کند.
- (۳) شکستن سنگ‌ها و تشکیل خاک بر اثر یخ‌زدن آب در شکاف سنگ‌ها بیشتر در مناطق _____ (گرم و خشک - سرد و کوهستانی) روی می‌دهد.
- (۴) هر چه ذرات خاک دانه ریزتر باشد، سرعت نفوذ آب در خاک _____ می‌شود و قدرت نگهداری آب در خاک _____ می‌شود.
- (۵) با گذشت زمان آب و باد مقداری از خاک را با خود جابه‌جا می‌کند که به آن _____ خاک می‌گویند.

😊 جمله‌های درست را با علامت ✓ و جمله‌های نادرست را با علامت ✗ مشخص کنید.

- (۶) در مناطق پر درخت عمق خاک بیشتر است
- (۷) سرعت نفوذ آب در همه‌ی خاک‌ها به یک اندازه است.
- (۸) هر چه ذرات خاک درشت‌تر باشد، سرعت نفوذ آب بیشتر است.
- (۹) کاشت گیاهان مانع از فرسایش خاک می‌شود.
- (۱۰) نوع سنگ در مقدار خاکی که تشکیل می‌شود تأثیری ندارد.

😊 گزینه‌ی درست را با علامت ✓ مشخص کنید.

(۱۱) در کدام یک از خاک‌های زیر، آب بیشتری جا می‌گیرد و آب دیرتر نفوذ می‌کند؟

الف) خاک باغچه ب) خاک ماسه ج) خاک رس د) گیاخاک

(۱۲) نوع خاک منطقه به _____ سنگ منطقه بستگی دارد.

الف) اندازه ب) رنگ ج) شکل د) جنس

(۱۳) کدام جمله در مورد گیاخاک درست نمی‌باشد؟

الف) گیاخاک باعث تقویت خاک می‌شود. ب) گیاخاک حاصل خیزی خاک را افزایش می‌دهد.

ج) سرعت نفوذ و نگهداری آب در گیاهاک کم است. (د) میزان گیاهاک در خاک رو، بیشتر است.

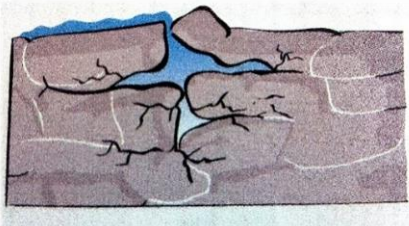
۱۴) کدام جمله در مورد انواع خاک درست نمی باشد؟

الف) خاک رس، ذرات ریزی دارد. (ب) خاک باغچه از ذرات ریز و درشت تشکیل شده است.

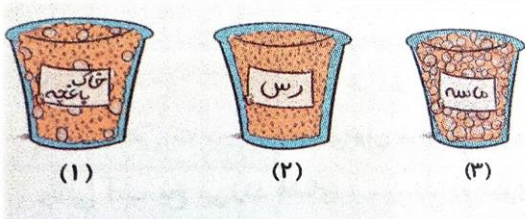
ج) ذرات خاک ماسه‌ای درشت است. (د) آب در خاک با ذرات درشت، دیرتر نفوذ می کند.

به پرسش‌های زیر پاسخ دهید. 🌱

۱۵) با توجه به شکل مقابل چگونگی تشکیل خاک را توضیح دهید.



۱۶) با توجه به تصویر زیر، کدام خاک برای کشاورزی مناسب است؟ چرا؟

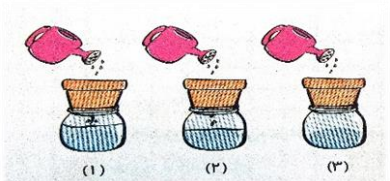


۱۷) در سه گلدان زیر، هم‌زمان مقدار مساوی آب ریختیم.

الف) در کدام ظرف خاک رسی وجود دارد؟ چگونه متوجه شدید؟

ب) در کدام ظرف ماسه وجود دارد؟ دلیل بیاورید.

ج) در کدام ظرف خاک باغچه وجود دارد؟ چگونه به این موضوع پی بردید؟



۱۸) چرا کاشتن درختان و گیاهان جلوی فرسایش خاک را می گیرد؟

پاسخ کاربزرگ درس دهم

کامل کنید

زیاد (۱) بیشتری (۲) سرد و کوهستانی (۳) کم تر - بیشتر (۴) فرسایش (۵)

صمیچ یا غلط

(۵۶) درست (۶) نادرست (۷۸) درست (۹) درست (۱۰) نادرست

انتخاب کنید

(۱۱) گزینه‌ی ج (۲۱) گزینه‌ی د (۱۳) گزینه‌ی ج (۱۴) گزینه‌ی د

پاسخ دهید

(۱۵) خاک در اثر خرد شدن سنگ‌ها با گذشت زمان به وجود می‌آید. آب وارد شکاف سنگ‌ها می‌شود. بر اثر تغییر دما و سرد شدن هوا، آب درون شکاف سنگ‌ها یخ می‌زند. آب وقتی یخ می‌زند فضای بیشتری اشغال می‌کند و به دو طرف سنگ فشار وارد می‌کند و باعث شکستن سنگ می‌شود.

(۱۶) خاک باغچه (۱): زیرا مخلوطی از خاک دانه‌ریز و دانه‌درشت است و باقی‌مانده‌ی بدن جانوران و گیاهان (گیاخاک) در آن مخلوط شده است. به همین دلیل دارای نفوذپذیری زیاد و قدرت نگهداری زیاد آب است.

(۱۷) الف) در ظرف (۳): زیرا آب با سرعت بسیار کمی وارد خاک شده است، پس قدرت نفوذپذیری کمی دارد و آبی در ظرف پایین وجود ندارد که نشان می‌دهد قدرت نگهداری آب در این خاک زیاد است.

ب) در ظرف (۱): زیرا آب با سرعت زیاد وارد خاک شده است، پس خاک قدرت نفوذپذیری زیادی دارد و آب در ظرف پایین وجود دارد که نشان می‌دهد قدرت نگهداری آب در این خاک کم است.

ج) ظرف (۲): زیرا آب از خاک عبور کرده و نه خیلی سریع که نشان می‌دهد قدرت نفوذپذیری خاک زیاد است و مقدار آبی که در ظرف پایین وجود دارد نشان می‌دهد که قدرت نگهداری آب در این خاک زیاد است.

(۱۸) زیرا ریشه‌ی گیاهان خاک را در زمین محکم نگه می‌دارند و آب و باد نمی‌توانند آن را جابه‌جا کنند. هم‌چنین گیاهان مانع از جریان سریع آب بر روی زمین می‌شوند و خاک کم‌تری جابه‌جا می‌شود.